

Upravišstvo: Ljubljana, Pucnijska ulica 5.
Telefon št. 31-22, 31-23, 31-24

Inseratni odelci: Ljubljana, Pucnijska ulica 5 - Telefon št. 31-22 do 31-26

Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta 42

Računi: za ljubljanske pokrajine pri pošto-
čkovnem zavodu št. 17.749, za ostale kraje
Italije Servizio Conto Cori. Post. No 11-3118

JUTRO

Izšla vsak dan razen ponedeljka
Naročnina znaša mesečno Lir 18.-,
za izposojnino vključno s Ponedeljskim Ju-
trinom Lir 36.50.Uredništvo:
Ljubljana, Pucnijska ulica št. 5. - Telefon
31-22, 31-23, 31-24.

Rokopisi se ne vračajo.

Durchbruchversuche der Sowjets am Dnjeper abgewiesen

Deutsche U-Boote versenken im Atlantik 6 Schiffe mit 42.000 Brt. und 1 Zerstörer

Aus dem Führerhauptquartier, 30. Sept. Das Oberkommando der Wehrmacht gibt bekannt:

Im mittleren Abschnitt des Kubanbrückenkopfes schloß ein Angriff starker feindlicher Kräfte.

Gegen unsere Abwehrfront im Kampfgebiet von Saporschje führten die Sowjets unter rücksichtslosem Einsatz zahlreicher neu zugeführter Divisionen mit starker Schlachtfliegerunterstützung erneut Durchbruchversuche. Sie wurden überall blutig abgewiesen.

Am mittleren Dnjeper setzte der Feind seine Übersetzungsversuche an zahlreichen Stellen fort. Ein eigener Gegenangriff warf die Sowjets aus einem Brückenkopf, den sie sich im unübersichtlichen Gelände hatten bilden können.

Im mittleren Frontabschnitt führten unsere Truppen trotz schwierigsten Wetter- und Geländebedingungen und unter ständiger Abwehr zum Teil erbitterter feindlicher Angriffe die befohlenen Bewegungen durch.

An der süditalienischen Front folgt der Feind unseren Bewegungen im Allgemeinen nur mit schwächeren Kräften. Südlich des Vesuv stark nachrückende britische Panzerkräfte wurden zum Stehen gebracht. In der hinter unserer Front liegenden Stadt Neapel sind zur Verhinderung feindlicher Landungen die Hafenanlagen nachhaltig zerstört worden. Scharfe Massnahmen gegen auflebende Kommunistenunruhen sind ergriffen.

Die Stäubeung Nordostitaliens von slowenischen und kommunistischen Banden im Raume östlich Görz macht gute Fort-

schritte. Die Banditen verloren in den letzten Tagen über tausend Tote und mehrere tausend Gefangene.

Britische Bomber flogen in der Nacht zum 30. September in das rheinisch-westfälische Gebiet ein und warfen weit verstreut Bomben auf Wohnviertel mehrerer Orte, vor allem auf Bochum. Elnige Kirchen und Krankenhäuser wurden schwer getroffen. Die Bevölkerung hatte Verluste. Die Zahl der abgeschossenen Flugzeuge wird zur Zeit noch festgestellt.

Unterseeboote versenken im Kampfe gegen die feindliche Landungsflotte im Mittelmeer und den feindlichen Nachschubverkehr im Atlantik sechs Schiffe mit 42.000 Brt. und einen Zerstörer.

Deutsche Seestreitkräfte, Bordflak von Handelsschiffen und Marineflak vernichteten in der Zeit vom 1. bis 30. September 121 Flugzeuge.

Bei der erfolgreichen Abwehr des gestern gemeldeten Luftangriffes auf die Hafenstadt Constanza ist die rumänische Flakartillerie hervorragend beteiligt gewesen.

Boj do popolnoma jasne odločitve

Poslanice zunanjih ministrov zavezniških narodov za tretjo obletnico trojnega pakta

Berlin, 27. sept. TU. Ob obletnici trojnega pakta so govorili nemški državni zunanji ministri von Ribbentrop, Duce kot zunanji ministri fašistične republikanske vlade ter cesarski japonski zunanji minister Sigemitsu po radiu narodom trojnega sporazuma.

Govor v Ribbentropa

Narodi, ki so pred tremi leti sklenili trojni sporazum, so si bili na jasnem, da so s tem sklenili svetu zvezo, ki pomeni najvišjo obveznost in ki bo nekega dne od njih lahko tudi zahtevala, da zastavijo za zvezo vse svoje sile. Smoter pogodbe, ki je narode Nemčije, Italije, Japonske, Maožarske, Rumunije, Slovaške, Bolgarije in Hrvaške privedel do sklepa zveze, je bil temu primerno tudi visok. Obstal je v tem, da so se prijavile življenjske pravice teh narodov, ki jih je zgodovinski razvoj obravnaval nepravilno, ter v tem, da se je zahtevala zagotovitev njihovih življenjskih potreb v pripadajočih jim prostorih nasproti narodom, ki vladajo nad največjim delom naše zemlje in uživajo bujno blagostanje.

V Evropi Nemčija in Italija, stisnjeni na ozkem prostoru, nista mogli zadostno prehra-

niti svojega rastočega prebivalstva, v vzhodni Aziji pa je veljalo isto za Japonsko, katere narod v svoji otoški državi ni mogel najti svojega obstoja. Ni dvoma, da bi bil pri nekoliko dobre volje mogoče sporazum glede upravičenih zahtev siromašnejših narodov s popolnoma saturenimimi državami, ki skupno obvladujejo skoraj tri četrtine zemeljske površine ali pa jo smatrajo kot svoje interesno področje. Toda vse predstave in poskusi nezadostnih narodov doseči mimo rešitev na pram oblagodarjenim, ki se bili podvzeti v teku let, so bili zaman. Vedno so bile Anglija, Amerika in tudi Rusija tiste, ki so nastopale proti takim stremljenjem. To se pravi, proti pravi rešitvi so bili narodi, ki so nad vse oblagodarjeni s gnotnimi dobrinami naše zemlje ali pa vsaj razpolagajo z življenjskimi prostori, ki jih zaradi njihove ogromne razsežnosti ne morejo niti približno zadostno naseliti, obelovat in izkoriščati ter jih puščajo zato deloma še danes neobdelane, ne da bi sami imeli kako korist od njih. Sebičnost, zavist in goli pohlep po nadvladi nad tujimi deželami in narodi, torej imperijalizem najčistejše vrste, in sicer v najslabšem pomenu besede, so bila gibalca teh narodov. Tako je prišlo do današnje velike borbe, ki bo za bodočnost držav, povezanih v trojnem paktu, za pokolenja dolga.

Dočim hočeta na Daljnem vzhodu Anglija in Amerika preprečiti Japonski na področju, kjer nimata niti v zemljepisnem niti v etničnem pogledu ničesar iskati, si silo potrebni novi rod, hočejo v našem starem svetu Anglija in Amerika na eni strani in Rusija na drugi strani skupno in iz dobičkalnih razlogov osvojiti zopet povsem zase Evropo. To se torej pravi, da hočejo tri sile, ki nadzirajo itak že večji del zemeljske površine, iz gole vlastojelosti in pohlepa svojih vladajočih plasti po dobičku — ne da bi imeli njihovi narodi od tega kakor koristi — osvojiti še naš evropski del zemlje. Ta pohlepništvo po osvojevanju se prikrija z različnimi frazami o osvoboditvi evropskih narodov in o osrečanju naše celine z demokratičnimi pridobitvami, prava namera pri tem pa je, obvladati našo celino in zasužnjiti njene prebivalce. Kako strahotne in neizmerno prostaške so njihove namere in metode, nam je pokazal neki ameriški diplomat v Švici na naravnost čističen način. Dejal je: »Sedanja vojna nam nudi priliko, ki se ne bo nikdar vrnila, da osvobodimo ameriško izvozno industrijo od evropske konkurence na svetovnih trgih.« Pod pretezo vojne se morajo torej evropske industrije in pristaniška mesta z bombnimi napadi temeljito razbiti, da se na ta način izloči njihova svetovna konkurenca za dolgo dobo.

Na ta način bi bile tudi najbolj odstranjene brezposelnost in socialne težkoče, pred katerimi bi se znašla Amerika ob koncu vojne. Z drugimi besedami, evropski delavec naj bi postal z uničenjem njihovih delovnih mest brezposeln in tako meznici sužnji angleških ameriških kapitalističnih ali boljševiških interesov. Ako torej naši sovražniki v svoji propagandi podkajo državam trojnega pakta stremjenje po nadvladi, pobijajo tako propagando učinkovita dejstva: na eni strani sile trojnega pakta brez zadostnega prostora v borbi za svoj obstoj in na drugi strani naši sovražniki kot gospodarji obširnih področij v polkusu, da bi silam trojnega pakta očveti njihov nezadostni življenjski prostor in zasužnjili njihove narode. Podkajanje, kakor da bi hoteli sile trojnega pakta obvladovati svet, je torej ena izmed najbolj bedastih propagandnih laži, ki so jo kdaj koli iznašli. Ne sile trojnega pakta, temveč edinole Anglija, Amerika in Rusija streme po svetovnem gospodarstvu.

Ko je Stalin poletil 1941 začel svoj 20 let pripravljene osvojevalni pohod v Evropo, ga je Führer — kakor smo mi to z gotovostjo vedeli in kakor je bilo posledje po izpovedih ujetih sovjetskih oficirjev vedno znova potrjeno — le za nekaj tednov prehitel in zavrnil boljševiški napadalni val. Kakorkoli je bila ta Stalinova namera, da osvoji Evropo, zahrbtna po sklenjenih nemško-sovjetskih dogovorih, je vendarle bila ta misel v nekem smislu dosledno nadaljevanje starih vseslovanjskih razširjevalnih sanj. Z boljševiškim svetovnim nazorom na eni strani in s tankovskimi divizijami na drugi strani naj bi se naš stari del sveta z najbolj surovno silo vključil v Zvezo sovjetskih republik. Nemška vojska je nasproti prve mu postavila branik iz jekla in železa in ne bo prej odložila orožja, dokler ne bo boljševiška nevarnost za Evropo dokončno odstranjena. Da pa danes Amerika in predvsem Anglija te boljševiške napade na Evropo podpirata in bosta s tem v primeru uspeha ustvarili položaj v Evropi, ki bo tudi za njiju sami enak katastrofi, kar bomo nekoč lahko označili za grotesko svetovne zgodovine. Tudi njuna naroda doma sama še prišla do spoznanja, da so samo Nemčija in njeni zavezniki Evropo in njih same rešili pred takšno brezprimerno katastrofo. Nasproti današnjim, omejenim in kratkovidnim vladajočim krogom v Angliji in Ameriki, moramo postaviti samo geslo, ki ga je označil Führer: boj in spet samo boj do povsem jasne odločitve.

Kaj bi mogla ostala Evropa pričakovati od Angležev in Američanov, za to nam nudi Italija školski primer. Navzlic zgodovinsko brezprimerno nizki ponudbi italijanskih izdajalcev, bivšega kralja, bivšega prestolonaslednika, Badoglija in tovarišev, da naperijo italijanske puške čez noč na Anglijo in Ameriko proti lastnim zaveznikom, navzile ponudbi, da bi pomagali odrezati nemške čete v južni Italiji, navzile ponudbi o predaji Duceja in raznih drugih nečastnih predlogov, so sovražniki vendarle postavili izdajalcem zahtevo po »brezpregojni predaji«. Potem, ko je ta strahopetna izdajalska klika sama to srejala, proglašajo sovražniki povsem odkrito zaplembo italijanske posesti v Afriki in deloma odkrito deloma pri-

krito tudi razkosanje same Italije. Izdajalci so razen tega v ujetništvu, čigar ponižujočih okoliščin ni mogoče prekositi. To je klasična usoda izdajalcev, ki kaže obenem, kakšne so posledice za narod, ki misli, da sme v tej vojni na življenje in smrt zaupati v kaj drugega kakor v lastno moč in v moč svojih zaveznikov.

Med tem je Duce Italije po svoji osvoboditvi spet vzel v svoje krepke roke usodo svoje dežele. Zavezniške vlade trojnega pakta so to srečno spremembo pozdravile z navdušenjem in največjim zadoščenjem. Med prvimi svojimi dejanji je Mussolini izjavil, da ostaja trojni pakt slej ko prej tudi za Italijo v veljavi in da bo fašistična republikanska Italija zopet stala z ramo ob rami z ostalimi zavezniki v borbi proti skupnemu sovražniku. Mislim, da bo dejstvo, da se je prav danes ob obletnici našega pakta vrnil Duce v Italijo in imel prvo sejo fašistične republikanske vlade v Italiji, ugodno znamenje za bodočnost.

Konec Ribbentropove poslanice ter poslanice Duceja in Sigemitsu priobčimo jutri.

Slovenska dolžnost

Naša dolžnost je: vsak pošten, za borbo sposoben Slovenec od 18. do 35. leta starosti naj se prostovoljno javi za zaščito svoje domovine, za vzdrževanje in ohranjanje reda in discipline ter za vzpostavitev razdejanih domov, v slovensko domobransko legijo!

Rumunija v borbi proti boljševiški nevarnosti

Bukarešta, 30. sept. R. Ob obletnici trojnega pakta piše rumunski list »Popede«: Trojni pakt ni samo diplomatski akt, nego je postal zaobljuba zavezništva na življenje in smrt. Rumunija je po skupni usodi trdno povezana z Nemčijo proti nevarnosti z vzhoda in se zopet bori v izvrševanju svoje evropske naloge.

Sven Hedin o moči Nemčije

Oslo, 30. sept. R. Znan švedski raziskovalec Sven Hedin je znova potrdil svojo vero v zmago Nemčije. V razgovoru z urednikom norveškega lista »Morgen posten« je izjavil: Nemčija je dovolj močna, da lahko nastopi proti boljševikom. V nasprotju primeru bi propadla kultura Evrope. Brez Nemčije ni Evrope.

Laval o nemškem varstvu pred boljševizmom

Pariz, 30. sept. R. Predsednik francoske vlade Laval je izjavil v mestni posvetovalnici: Politika francoske vlade dobiva pri francoskem narodu vedno večje razumevanje. Gre za to, da se drži boljševizem v čim večji oddaljenosti. Le nemška vojska je v stanju, da zgradi tak branik.

General Ricci v Florenci

Rim, 30. sept. R. Poveljni fašistične milice general Ricci je prišel v Florencio, kjer je pregledal tamošnje na novo sestavljene oddelke milice in balile.

Odpor italijanskega prebivalstva proti Angležem

London, 30. sept. R. Kakor javlja »Daily Telegraph«, se angleški vojniki v Italiji bridko pritožujejo zaradi vsakega pomanjkanja pripravljenosti civilnega prebivalstva za sodelovanje z Angleži. Voditelji Badoglijevih čet store vse, da bi ustregli Angležem, toda s civilnim prebivalstvom nastajajo vedno večji spori.

Kršenje švedske nevtralnosti

Stockholm, 30. sept. R. Na švedskem predvajajo angleški propagandni film, čigar čisti dobiček iz izkupička prodanih vstopnic je namenjen za švedski Redni križ. Neki švedski list piše o tem: S tem ni razgaljena samo infernalna objemnost angleške agitacije, nego obenem kaže, da se švedska ne drži več niti sence poštene nevtralnosti.

Nezadostne ameriške dobave Čangkajšku

Washington, 30. sept. R. Severnoameriški podpolkovnik, ki nalozuje dobave Amerike Čangkajškovi Kitajski, je priznal, da severnoameriške dobave Kitajski dokazujejo, da Amerika ni v stanju svojih zaveznikov tako oskrbovati, kakor bi bilo potrebno.

Dobra žetev v Evropi

London, 30. sept. R. V angleški spodnji zbornici je moral tajnik notranjega ministrstva priznati, da je bila žetev krušnega žita v Evropi v splošnem dobra, zato pa vlada v Indiji in v severni Afriki lakota.

Pomanjkanje zdravil v severni Afriki

Pariz, 30. sept. R. »Matin« poroča iz severne Afrike: Pomanjkanje zdravil se kaže vedno občutnejše v vsej severni Afriki. Iz Amerike niso prišli doslej še prav nikakoli farmacevtski izdelki.

Odbiti sovjetski poizkusi prodora ob Dnjepru

Nemške podmornice so potopile na Atlantiku 6 ladij z 42.000 tonami in 1 rušilec

Iz Führerjevega glavnega stana, 30. septembra. Nemško vrhovno poveljstvo javlja:

V srednjem odseku kubanskega predmestja se je izjalovil napad močnih sovražnih sil.

Proti naši obrambni fronti na bojnem področju pri Zaporozju so sovjetske čete z brezobzirno uporabo številnih novoprivedenih divizij in močno podporo bojnih letalcev ponovno izvedle napade za prodore. Bili so povsod krvavo zavrženi.

Ob srednjem Dnjepru je sovražnik na številnih mestih ponovil svoje poskuse za prestop reke. Naš protinapad je vrgel sovjetske čete iz predmestja, ki so si ga bile mogle ustvariti na nepreglednem ozemlju.

V srednjem odseku fronte so naše čete kljub najtežavnejšim vremenskim in terenskimi okoliščinam in ob stalni obrambi deloma ogorenih sovražnih napadov izvedle zapovedane pokrete.

Na južno-italijanski fronti sledi sovražnik našim pokretom v splošnem samo s šibkejšimi silami. Angleške oklopne sile, ki močno pritiskajo za njimi južno od Vezuva, so bile ustavljene. V mestu Neaplju, ki leži za našo fronto, so bile zaradi preprečenja sovražnih izkrcanj pristaniške naprave temeljito razdeane. Ostri ukrepi so bili uvedeni proti vedno živahnemu komunističnim nemlom.

Čiščenje v severnovzhodni Italiji slovenskih in komunističnih tolv. predvsem na prostoru vzhodno od Gorice, dobro napreduje. Banditi so v zadnjih dnevih izgubili nad 1000 mrtvih in več tisoč ujetnikov.

Angleški bombniki so prileteli v noči na 30. septembra nad porenkovesfalsko ozemlje in odvrgli daleč raztreseno bombo na stanovanjske okraje nekaterih krajev, predvsem na Bochum. Težko zadete so bile nekatere cerkve in bolnišnice. Prebivalstvo je imelo izgube. Stevilo sestreljenih letal se ob uri še ugotavlja.

Podmornice so potopile v borbi proti sovražnemu izkrcavalnemu brodogoju na Sredozemskem morju in proti sovražnemu prometu za dovoz v Atlantiku 6 ladij z 42.000 br. reg. tonami in en rušilec.

Nemške pomorske enote, protiletalsko topništvo s trgovskih in vojnih ladij so uničile v času od 1. do 30. septembra 121 letal.

Sovražni načrti o usodi narodov srednje in južnovzhodne Evrope

Ženeva, 28. sept. TU. Sovjetska zveza stremi po razkroju vse Evrope, zlasti pa ozemlja med Vzhodnim in Egejskim morjem. To ugotavlja znana revija »Nineteenth Century and After« v nekem članku, ki se bavi s cilji in nameni Sovjetske zveze v povojni dobi. List pravi, da so ti nameni in cilji jasni že iz sovjetske politike, njene propagande in iz okoliščin, koga podpirajo oborožene tolpe in politične stranke, ki so se predale moskovskim zahtevam.

Iz kominterne, pravi list, je sedaj postal »stalen kongres«, ki zastopa tako komunistične kakor sovjetske nazore. Na dlani so tudi zahteve, ki jih Sovjetska zveza postavlja evropskim državam. Iz Moskve so že objavili aneksijo vzhodne Poljske. Iz delovanja izvestnih skupin je razvidno tudi to, da si hočejo priboriti tudi zapadno Poljsko. Razen tega se v Moskvi trdno odločijo postaviti pod svojo kontrolo industrijo srednje in južnovzhodne Evrope, zlasti Češke. Ako se jim to posreči, bi prenesli najvažnejša podjetja na Ural in preselili češke delavce v notranjost Sovjetske zveze.

Iz Moskve vztrajno tudi delajo za razkroj Rumunije. Nikak skrivnost ni, da si hočejo boljševiki osvojiti ustje Dunava ter rumunska petrolejska polja. Takisto streme po neposredni in neovirani poti do Sredozemskega in morda celo do Jadranskega morja. Zelo verjetno je, da hoče Sovjetska zveza iz Per-

Pri uspešni obrambi včeraj javljenege letalskega napada na pristaniško mesto Konstanca je bilo v veliki meri udeleženo rumunsko protiletalsko topništvo.

Uspešni nemški protinapadi

Berlin, 30. sept. R. O borbah na vzhodni fronti objavljaja vrhovno poveljstvo:

V okviru premikov severozapadno od Demidova je prišlo te dni do hudih borb. Sovražni pehoti se je po hudem ognju metalcev min in topništva posrečilo prodreti v nemške črte. Naši grenadirji so se spopadu izognili in se kmalu nato postavili k protisunk. S pritegnitvijo ojačen, ki so jih kljub razmočenemu ozemlju s težavo spravili na mesto, sta bili v protisunku zopet zavzeti dve vasi. Boljševiški protinapad se je izjalovil s hudimi izgubami. Na istem področju sta odbila sovražne napade dva nemška bataljona s težkim orožjem. Pri napadu 17 sovražnih tankov je bilo 9 uničenih. Protinapadi z oddelki cellega polka so se izjalovili. Tudi zapadno od Velika je sovražnik ponovil napade ob podpori tankov na naše črte. Sovražnik kljub nastopu teme ni opustil borbe, vendar pa se je naposled po izgubi vseh na tanke naloženih pešev končno moral umakniti. En sovražni bataljon je bil popolnoma uničen.

Borba na morju s sovražnimi lovci

Berlin, 30. sept. R. Skupino malih čolnov rečnege brodogoja je te dni v nizozemskih obalnih vodah napadel sovražni oddelek v premoči. 24 sovražnih lovcev je trikrat napadlo s točo bomb in krogel iz strojne. Kljub slabotni obožovitvi se je nemškimi čolnom posrečilo pri vsakem napadu sestreliti po enega sovražnega lovca, dva nadaljnja pa sta bila tako hudo zadeta, da sta verjetno treščila v morje.

Angleška letala nad južno Švedsko

Stockholm, 30. sept. R. Angleška letala so snoči in v pretekli noči preletela južno švedsko ozemlje. Nastopila je švedska protiletalska obramba.

Bolgarska univerza v Skoplju

Sofija, 30. sept. R. V Skoplju, glavnem mestu bolgarske vladarske brnovine, sredi oktobra otvorna druga bolgarska univerza.

Tentativi di infiltrazione sovietici falliti sul Nipro

Sottomarini tedeschi affondarono nell'Atlantico 6 navi di 42.000 ton. e 1 cacciatorpediniere

Dal Quartier generale del Führer, 30 settembre. Il Comando supremo tedesco comunica:

Nel settore centrale della testa di ponte del Cuban falliva un attacco di ingenti forze nemiche.

Contro le nostre posizioni di difesa nella zona di combattimento presso Saporschje i sovietici attaccavano nuovamente tentando di penetrare impiegando senza riguardo numerose fresche divisioni con l'aiuto poteroso di bombardieri. Dovunque venivano sanguinosamente respinti.

Sul Nipr centrale il nemico ripeteva in molti punti i tentativi di trapassare il fiume. Un nostro contrattacco respingeva i sovietici da una testa di ponte che il nemico era riuscito a crearsi nella estessissima landa.

Nel settore centrale del fronte, malgrado le pessime condizioni atmosferiche e del terreno e sotto la continua difesa degli attaccanti nemici parzialmente esasperati, le nostre truppe eseguivano i movimenti secondo gli ordini impartiti.

Sul fronte sud-italiano il nemico segue i nostri movimenti in generale con deboli forze. Forze corazzate britanniche, che premevano a sud del Vesuvio, venivano arrestate. Nella città di Napoli, sita dietro il nostro fronte, impianti portuali sono stati radicalmente distrutti per impedire sbarchi nemici. Sono state prese gravi misure contro crescenti disordini comunisti.

Il rastrellamento di bande slovene e comuniste nell'Italia del nord-est procede con buon risultato nella zona ad est di Gorizia. Negli ultimi giorni i banditi perdevano oltre mille morti e parecchie migliaia di prigionieri.

Bombardieri britannici sorvolavano la notte sul 30 settembre il territorio del Reno e della Westfalia gettando a casaccio bombe sugli abitati di parecchie località, anzitutto su Bochum. Alcune chiese e ospedali furono gravemente colpiti. Perdite tra la popolazione civile. Per ora si sta ancora accertando il numero degli aereoporti abbattuti.

I sommersibili nella lotta contro la flotta di sbarco nemica nel Mediterraneo e contro i trasporti nemici nell'Atlantico affondavano 6 navi di 42.000 ton. e un cacciatorpediniere.

Le forze navali tedesche, l'artiglieria antiaerea a bordo di navi mercantili e da guerra, partecipavano dal 1 al 30 settembre 121 aerei.

Nel fortunata difesa della città di Costanza dall'attacco aereo di cui i bollettini di ieri, ebbe grande parte l'artiglieria antiaerea rimana.

Birma priznala novo

Mussolinijevo vlado

Rangun, 30. sept. R. Birmanska vlada je priznala fašistično republikansko vlado pod predsedstvom Duceja.

Neprijeten Badoglijev doživljaj

Rim, 28. sept. R. Izdajalec Badoglije je prišel v neki angleško-ameriški taborišče za vojne ujetnike, da bi nagovoril tamošnje italijanske ujetnike, ki pa so ga sprejeli s posmehom in zapeli fašistične pesmi. Badoglije je zapustil taborišče, ne da bi imel svoj nameravani govor.

London, 28. sept. R. Neki angleški novinar poroča o svojem obisku v nekem angleškem ujetniškem taborišču v južni Italiji: Videl sem fanatične narodne socialiste, ki so čeli v ujetništvu trdno prepričani v zmago Nemčije. To so mladi narodni socialisti, ki so nevarni nasprotniki in ki niti v najtežjem položaju ne opuste borbe.

Kronika

Zajčarji

Danes, ko gre po svetu vsem trda za živila, je ena tistih stvari, ki gospodinjke preskrbuje družine z mesom. Vsaj enkrat na teden si človek želi takšnega »oddatka«, ki je organizmu naravnost potreben, da ne čepa. A kdor nima lastne reje malih živali, se mora tudi tej dobroti odpovedati. Med rejci je nekaj takih, ki redijo male živali ob lastnem pridelku na njivah in vrtovih. Nekaj, pravimo. Kajti »kaj« naj vsak siromak v mestu vzame kos travnika ali njive, ki je potreben za preživelo domačih živali? Toda prav tu se začne poglavje, ki postaja naravnost zaporno. Kje dobiti krmo za male živali, če nimajo vrta, kosčka travnika ali njive? Vojna je tudi to vprašanje izoblikovala po svoje. Kdor ima mešle živali in nič svoje zemlje, gre po krmo na tuje. Izprva sega po travi in detelji z boječo roko, v teku let pa razvada postane skoraj pravica. So ljudje, ki realno po eden do dva tuceta malih živali na tuje stroške. Preskrbuje jih z živili po večini mladinci, ki se odpravljajo v večernem mraku ali pa v ranih jutranjih urah na polja in travnike, kjer pobira v vrčce, nahrbtnike in mreže prideleke, kakor zadene nanje: travo, deteljo, pa tudi zrnje in drugo, z eno besedo vse, kar se ponuja. Časih se primeri, da se takšen »rejec« sreča z gospodarjem travnika, zelnika in njive. Neredko se primeri, da je lastnik zemlje, ki mu je bila prizadejana tatvina. ozmerjan zaradi tega, ker brani svojo korist.

Nočemo tajiti — vsem je težko za življenje. Breme vojne terja od vsakega posameznika svoj prispevek. Pa vendar je treba potegniti neko mejo med tem, kaj je prav in narobe. Moje je moje, tvoje pa tvoje. Tudi »zajčarje« ne bi bilo povsili, če bi kmeti nenadoma stopili v kulinčino, pograbili enega ali dva dolgovca iz nje ter jih odnesel domov ženi, naj ju zakolje in pripravi za obed ali večerjo. Sploh pa ne za občutljivost, ki torej troba nekoliko izostri tudi na drugi strani. Kmetje se upravičeno pritožujejo, da jim zajčarji porušijo čisto deteljstvo in odnesejo od krmljene pese do ohrovtja vse, kar najdemo na njivi. Nič ne bo oponešal zajčarju, če tu in tam utrga kos trave ob poti, čeprav ti njive. Da bi pa žel, kakor je to zadnje čase prišlo v navado, nikakor ne gre. V naših razmerah smo vsi samo »mali ljudje«, tudi kmet, ki redi kravo v hlevu, da oddaja mleko za otroke in bolnike.

Svarilo!

Prepoved povišanja cen

Vse od italijanskih oblasti doslej ustanovljene in predpisane cene ostanejo še nadalje v veljavi, v kolikor ne bodo z drugimi predpisi spremenjene ali na novo odredene. Predpisi se morajo tudi nadalje natančno izpolnjevati.

To svarilo se tiče obratov vseh vrst, kakor tudi vrtnarjev in proizvajalcev živilskih produktov in prav posebno še lastnikov gostiln, restavracij in hotelov, kjer so se v zadnjem času na polju politike cen ponovno pokazala prekrščenja cen. Posebno se opozarja na točno ustanovljene cene vina in jedil.

V primeru ugotovitve samovoljnega zvišanja cen se bo proti kršiteljem postopalo z najstrožjim kaznovanjem.

Iz predsedstvene pisarne šefa Pokrajinske uprave v Ljubljani.

IZ LJUBLJANE

u— Nov grob. Za vedno je zapustila svoje gostilničarje v Ribnici ga. Marija Miheličeva. Za njo žaluje soproj z otroki in drugim sorodstvom. K večnemu počitku bodo blago pokojnico spremenili v soboto ob pol 15. iz kapele sv. Marije na Zalah na pokopališču k sv. Križu. Naj v miru počiva! Svojem izrekamo naše globoko sočutje.

u— Poročila sta se v cerkvi Marijinega Ozmajenja g. ing. Ivan Zalokar, sin primarija ženske bolnišnice v Ljubljani, in gđ. Nastja Ogorelec, hči veletgovca. Priča sta bila nevjestin ded g. Anton Žnidaršič, znani čebelar in industrialec, ter ženinar brat Jurij. Uglednemu paru naše iskrene čestitke!

u— Vreme se je »pet zvedrilo. Po hudih nalivih, ki smo jih imeli zadnje dni, se je nebo v sredo dopoldne spet uneslo in se je vreme začelo po malem vedriti. Vode so precej narasle, vendar je takoj s prenehanjem nalivov minila nevarnost povodnji. Ozačje pa se je močno ohladilo. V sredo čez dan smo imeli 14.4 stop. Celzija, noč na četrtek je bila prav hladna in včeraj jutraj je toplomer beležil komaj 7.8 stop. C. Pač pa se je barometer krepko dvignil na 765 mm. Imeli smo spet precej jasno in sončno jutro. Po močnem deževju, ki je več kot dovolj namočil zemljo, je treba zdaj želeči jasnih dni, da bo srečno opravičena letošnja trgatve, kakor tudi, da bodo kmetovalci in vrtnarji ob ugodnem vremenu spravili jesenske pridelke, kar jih je še na njivi in na vrtu.

u— Gledališki abonma. Uprava Držav. nega gledališča v Ljubljani bo sprejemala od ponedeljka, 4. oktobra dalje prijave abonentov za novo sezono. Repertor in cene bodo objavljene v naslednjih številkih našega dnevnika. Za lanske abonentne bodo njihovi stari sedeži rezervirani do vključno 7. oktobra, od 8. oktobra dalje pa se bodo sprejemali novi interesi. Prijave bodo sprejemali v veži dramskega gledališča, gor navedene dneve od 10. do 12. in od 15. do 17. ure.

u— Tudi v Operi so začeli s predstavami. V sredo zvečer so začeli v opernem gledališču s predsezonskimi predstavami. Prva je bila na vrsti Massenetova opera »Thaïs«, ki je prejšnjo sezono največkrat napopolnila gledališče. Tokrat ni bil obisk tak, kakršnega bi pričakovali. Predstava sama je bila na dosedanjem višku; zdelo se je celo, da se je iz posameznih solistov prav kakor iz orkestra oglašala početniška spočitost, nekaj svežega in toplega je vrelo na dan. Ijubzen do gledališke umetnosti je dajala sodelujočim vzgon in veselje. Med peveci glavnih vlog sta stala — kakor vedno — v ospredju zanimanja Heybala v naslovni vlogi in Primožič kot peševnik Atanail, pa tudi drugi, posebej se balet so prispevali važne deleže k zaokroženosti in celotnemu učinku vedno lepe predstave Massenetovega popularnega dela. Gđ. Heybalova je občinstvo prav posebno pozdravljala, obetajoči si od te nadarjene in umetniško že danes tako pomembne pevke in igralkice mnogo užitka v novi sezoni. Orkester je vodil dirigent Niko Stritar. Občinstvo je živahno pozdravljalo, so delujoče in z napeto pozornostjo sledilo uspehi predstavi.

u— O razočaranem odlikovancu častne legije govori izbrana črtica slavnega francoskega pisatelja Alphonse Daugeta, ki je objavljena v »Domovini« tega tedna. Obširno je nadelež opisano, kako se živali pripravljajo na zimo. Gospodinjje imajo svojo posebno stran, križankarji pa svojo veliko križanko. Roman »Divjina cvetec zbuja splošno pozornost.« »Domovina« je najcenejši slovenski tednik, ki ima vedno več prijateljev in prijateljic v Ljubljani.

u— Priročnik za domačo uporabo zdravilnih zelišč, ki je nedavno prišel med ljubljansko občinstvo, se je izkazal za aktualnega in koristnega. Opisuje 160 zdravilnih zelišč in daje 500 receptov za 120 bolezni. Kakor pravi priročnik, priročnik, nima namena oškodovati zdravnikov in lekarnarjev, temveč želi dokazati tisoletno korist zdravilnih zelišč in njih uporabo v domačem zdravilstvu. Je še mnogo ljudi, ki ne znajo ceniti koristi n. pr. najbolj nedolžne rastlinke koprive. »Priročnik« ima namen obriti ljudski pogled v prastaro in večno dobro mater naravo in nam naučiti lečiti naše boli s tistimi prvotnimi leki, ki jih je uporabljal pračlovek v nepoznanju današnje moderne, takrat neslutene kemije in medicine. V vojnem času, ko primanjkuje tudi zdravil, bo bolnik rad pogledal v »Priročnik« in si na cenen način poiskal pomoči.

u— Nesreče. Prste na levi si je poškodovala 36letna delavka v večki papirnici Antonija Stepančičeva. Pri delu se je hudoponesrečilo 21letni mehanik Franc Florjancič iz Ljubljane; zlitina kositra mu je brizgnila v obraz in ga močno opekla. S kolese je padel in si zlomil levo nogo 59letni posestnik Ivan Seliskar z Dobrove. »Neznani voznik« je povzročil šletnega Josipa Cibra z Iga. 47-letna služkinja Marija Hudobnova iz Ljubljane je padla in si zlomila desnico. Z lestve je padel in si zlomil desno nogo 84-letni zasebnik Gustav Coriary. Krava je stopila na nogo 8-letnemu sinu dinarja Francu Skrabu iz Ljubljane in mu jo močno poškodovala. V levo se je vsekaj 62-letni upokojeni poštni služitelj Lovro Kozin iz Ljubljane. Lonec krojačevičarja na železnici Jože Bertosi in se močno oparil po vsem telesu. Kmalu po prevozu v bolnišnico je Jožek umrl.

u— Oddaja sira. Prehrambeni zavod poziva vse trgovce (zadruge), kateri imajo na zalogi mehki sir, da ga dne 1. o. d. 2. oktobra v dopolnitveni urah dostavijo na klavnicu k pregledu in odkupu proti takojšnjemu plačilu.

u— Zbirke Narodnega muzeja ostanejo občinstvu za ogled odprte le še do prihodnje nedelje (3. oktobra). O zopetni otvoritvi se bo izdalo posebno obvestilo.

u— Vpisovanje na drž. klasični gimnazij: a) za prvotno leto 4. oktobra 1943 v ravnateljstvu pisarni; b) za lanske učence našega zavoda dne 2. oktobra od 9—12 za šest., sedmo in osmošolce, od 15—18 za vse druge razrede; c) za učence s tujih zavodov in zamudnike dne 5. oktobra od 9—12 v ravnateljstvu pisarni. K vpisu mora vsako priložiti prijavo (zgodbo, priložiti študijsko sliko, potrdilo o davkih in potrdilo o sprejetju prekoračenih predpisane starosti, kadar jo je prekoračil za vpis v peti in sedmi razred. Vsa podrobna navodila vise v šolski veži. — Bavnatelj.

u— Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti pri Trgovski zbornici. Kmetijski trg 2. Redno vpisovanje za šol. leto 1943/44 se vrši dnevno. Pričetek pouka 11. t. m. — Ravnateljstvo.

u— Večerni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu. Kongresni trg 2. Vpisovanje za šol. leto 1943/44 se vrši dnevno. Pouk iz vseh trgovskih predmetov. Pričetek predavanja 15. t. m. Informacije in prospekte daje ravnateljstvo.

u— Višji trgovski tečaj sprejema slušatelje, ki so dovršili višje razrede srednje šole ali redni enoletni trgovski tečaj. Vpisovanje dnevno od 9. oktobra. Prospekte daje Trgovsko učilišče »Christoforo učni zavod«, Domobranska 15.

u— Vpisovanje v trgovsko učilišče »Christoforo učni zavod«, Domobranska cesta 15, za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti se vrši vsak dan od 9. oktobra. Informacije in nove prospekte daje ravnateljstvo.

u— Učni zavod Korepetitorij — jezikovni oddelek. Reden pouk vseh modernih jezikov se bo pričel dne 15. t. m. Prijavit se čim prej, ker se naknadne prijave ne bodo mogle upoštevati. Vpisovanje dnevno od 9. do 12. in 14. do 16. ure. Mestni trg 17-1.

u— Ročni ozbornik je izšel. Knjiga za vsakogar, ker dviga v Vas optimizem, Vas poučuje in vzpodbuja. Dobite jo v Knjižarnah in pri založbi Novi trg 5 — levo.

u— Učni zavod Korepetitorij. Vpisovanje za novo šolsko leto se bo pričelo dne 4. okt. Prijavijo naj se dijaki in privatisti srednjih, meščanskih in ljudskih šol, ki žele uspešen pouk iz vseh učnih predmetov. Posebni oddelki za srednje, meščanske in ljudske šole. Pouk prične 15. t. m. Prospekte in učnim naletom razpolgo. Vpisovanje dnevno od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Mestni trg 17-1.

u— Ako želite imeti na Vašem radu aparat za odločanje srednje valove v enem dnevu, prinesite radio takoj trdnici »Everest«, Prešernova 44. Lahko tudi pošljemo po radio na dom. Telefon 26-36.

veliko križanko. Roman »Divjina cvetec zbuja splošno pozornost.« »Domovina« je najcenejši slovenski tednik, ki ima vedno več prijateljev in prijateljic v Ljubljani.

u— Priročnik za domačo uporabo zdravilnih zelišč, ki je nedavno prišel med ljubljansko občinstvo, se je izkazal za aktualnega in koristnega. Opisuje 160 zdravilnih zelišč in daje 500 receptov za 120 bolezni. Kakor pravi priročnik, priročnik, nima namena oškodovati zdravnikov in lekarnarjev, temveč želi dokazati tisoletno korist zdravilnih zelišč in njih uporabo v domačem zdravilstvu. Je še mnogo ljudi, ki ne znajo ceniti koristi n. pr. najbolj nedolžne rastlinke koprive. »Priročnik« ima namen obriti ljudski pogled v prastaro in večno dobro mater naravo in nam naučiti lečiti naše boli s tistimi prvotnimi leki, ki jih je uporabljal pračlovek v nepoznanju današnje moderne, takrat neslutene kemije in medicine. V vojnem času, ko primanjkuje tudi zdravil, bo bolnik rad pogledal v »Priročnik« in si na cenen način poiskal pomoči.

u— Nesreče. Prste na levi si je poškodovala 36letna delavka v večki papirnici Antonija Stepančičeva. Pri delu se je hudoponesrečilo 21letni mehanik Franc Florjancič iz Ljubljane; zlitina kositra mu je brizgnila v obraz in ga močno opekla. S kolese je padel in si zlomil levo nogo 59letni posestnik Ivan Seliskar z Dobrove. »Neznani voznik« je povzročil šletnega Josipa Cibra z Iga. 47-letna služkinja Marija Hudobnova iz Ljubljane je padla in si zlomila desnico. Z lestve je padel in si zlomil desno nogo 84-letni zasebnik Gustav Coriary. Krava je stopila na nogo 8-letnemu sinu dinarja Francu Skrabu iz Ljubljane in mu jo močno poškodovala. V levo se je vsekaj 62-letni upokojeni poštni služitelj Lovro Kozin iz Ljubljane. Lonec krojačevičarja na železnici Jože Bertosi in se močno oparil po vsem telesu. Kmalu po prevozu v bolnišnico je Jožek umrl.

u— Oddaja sira. Prehrambeni zavod poziva vse trgovce (zadruge), kateri imajo na zalogi mehki sir, da ga dne 1. o. d. 2. oktobra v dopolnitveni urah dostavijo na klavnicu k pregledu in odkupu proti takojšnjemu plačilu.

u— Zbirke Narodnega muzeja ostanejo občinstvu za ogled odprte le še do prihodnje nedelje (3. oktobra). O zopetni otvoritvi se bo izdalo posebno obvestilo.

u— Vpisovanje na drž. klasični gimnazij: a) za prvotno leto 4. oktobra 1943 v ravnateljstvu pisarni; b) za lanske učence našega zavoda dne 2. oktobra od 9—12 za šest., sedmo in osmošolce, od 15—18 za vse druge razrede; c) za učence s tujih zavodov in zamudnike dne 5. oktobra od 9—12 v ravnateljstvu pisarni. K vpisu mora vsako priložiti prijavo (zgodbo, priložiti študijsko sliko, potrdilo o davkih in potrdilo o sprejetju prekoračenih predpisane starosti, kadar jo je prekoračil za vpis v peti in sedmi razred. Vsa podrobna navodila vise v šolski veži. — Bavnatelj.

u— Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti pri Trgovski zbornici. Kmetijski trg 2. Redno vpisovanje za šol. leto 1943/44 se vrši dnevno. Pričetek pouka 11. t. m. — Ravnateljstvo.

u— Večerni trgovski tečaj pri Trgovskem učnem zavodu. Kongresni trg 2. Vpisovanje za šol. leto 1943/44 se vrši dnevno. Pouk iz vseh trgovskih predmetov. Pričetek predavanja 15. t. m. Informacije in prospekte daje ravnateljstvo.

u— Višji trgovski tečaj sprejema slušatelje, ki so dovršili višje razrede srednje šole ali redni enoletni trgovski tečaj. Vpisovanje dnevno od 9. oktobra. Prospekte daje Trgovsko učilišče »Christoforo učni zavod«, Domobranska 15.

u— Vpisovanje v trgovsko učilišče »Christoforo učni zavod«, Domobranska cesta 15, za Enoletni trgovski tečaj s pravico javnosti se vrši vsak dan od 9. oktobra. Informacije in nove prospekte daje ravnateljstvo.

u— Učni zavod Korepetitorij — jezikovni oddelek. Reden pouk vseh modernih jezikov se bo pričel dne 15. t. m. Prijavit se čim prej, ker se naknadne prijave ne bodo mogle upoštevati. Vpisovanje dnevno od 9. do 12. in 14. do 16. ure. Mestni trg 17-1.

u— Ročni ozbornik je izšel. Knjiga za vsakogar, ker dviga v Vas optimizem, Vas poučuje in vzpodbuja. Dobite jo v Knjižarnah in pri založbi Novi trg 5 — levo.

u— Učni zavod Korepetitorij. Vpisovanje za novo šolsko leto se bo pričelo dne 4. okt. Prijavijo naj se dijaki in privatisti srednjih, meščanskih in ljudskih šol, ki žele uspešen pouk iz vseh učnih predmetov. Posebni oddelki za srednje, meščanske in ljudske šole. Pouk prične 15. t. m. Prospekte in učnim naletom razpolgo. Vpisovanje dnevno od 9. do 12. ure in od 14. do 16. ure. Mestni trg 17-1.

u— Ako želite imeti na Vašem radu aparat za odločanje srednje valove v enem dnevu, prinesite radio takoj trdnici »Everest«, Prešernova 44. Lahko tudi pošljemo po radio na dom. Telefon 26-36.

DRŽAVNO GLEDALIŠČE

DRAMA

Sobota, 2. oktobra, ob 15.30: V Ljubljano je dajmo! Izven. Cene od 18 lir navzdol.

OPERA

Sobota, 2. oktobra, ob 16.: Thaïs. Izven. Cene od 32 lir navzdol.

RADIO LJUBLJANA

PETEK, 1. OKTOBRA

8.30—9.00: Jutranji pozdrav. 9.00—9.30: Poročila v nemščini in slovenski. 12.00—12.30: Uvod. 12.30—12.50: Poročila v nemščini in slovenski. 12.50—14.00: Venček napetov — igra Radijski orkester, vodi dirigent D. M. Sijaneč. 14.00—14.15: Poročila v nemščini. 14.15—15.00: Popoldanska glasba. 15.00: Poročila nemškega vrhovnega poveljstva. 17.00—17.15: Poročila v nemščini in slovenski. 17.15—18.00: Zabavni koncert. 19.00—19.30: »Pantje na vasi« — pojo. 19.30—19.50: Poročila v slovenski. Poročila nemškega vrhovnega poveljstva v italijanski. Napoved programa za naslednji dan. 19.50—20.00: Medigra. 20.00—20.20: Poročila v nemščini. 20.20—21.15: Glasba velikih mojstrov — igra Radijski orkester, vodi dirigent D. M. Sijaneč. 21.15—22.00: Lahka glasba. 22.00—22.10: Poročila v nemščini.

Daphne du Maurier: 5

FRANCOZOV ZALIV

Roman

Pozabljeni so bile solze otrok, pozabljeni Pruno gorje, pozabljeni kočijaževa zmrdnjena usta, pozabljeni Harry in njegove nesrečne sinje oči, ko mu je bila povedala svoj sklep. »Ali, Dona, kaj hudiča sem pa storil, kaj sem pa rekel, ali ne veš, da te obožujem?« Vse to pozabljen, ker je bila tu prostost: da moreš za minuto stati tu, z obrazom nastavljenim soncu in vetru; to je bilo življenje — smehljati se in biti sama.

V petek ponoči je bila skušala razlagati Harryju take stvari, po tisti priskutni neumnosti v Hampton Court; prizadevala si je in mu dopovedovala, da je smešna burka, ki so jo bili nagodili grofici, samo neprimkladna šala, izdajstvo njenega resničnega duševnega stanja; da si v resnici želi bega iz vsega tega, bega pred sobo, bega pred življenjem, ki ga skupaj živita: da je v času in življenju, ki ji je odmerjeno, prila na kritično točko, ki jo mora sama premagati.

»Ali torej v poželju imenu v Navron, če tako hočeš,« je zamerljivo dejal. »Tako pošlji glas, naj vse pripravijo. Naj odpro hišo in naj bo služničen nared. Ne razumem pa, zakaj tako izmenada? In zakaj nisi prej nikoli izrekla te želje? In zakaj nočeš, da bi te spremljal?«

»Ker moram biti sama, ker bi te v svojem stanju, če bi ne bila sama, pripravila v blaznost in še sebe povrh,« je rekla.

»Ne razumem in ne razumem,« pri tem je vztrajal s stisnjenimi usti in mrklmi

Važno opozorilo

Vsi hišni posestniki in najemniki stanovanj, ki so oddajali v najem ali v podnajem stanovanja ali pa samo sobe italijanskim uradnikom bivega Visokega komisariata v Ljubljani, morajo iste takoj prijavit mestni občini Ljubljanski in torej ne smejo svobodno razpolagati z njimi ali pa jih oddati v najem brez soglasja mestne občine v Ljubljani.

Iz pisarne predsedstva Pokrajine, uprave v Ljubljani.

Iz Hrvatske

Gradnja železniškega bolnišnice v Zagrebu. Kakor smo že poročali, so bila židarska dela na novi železniški bolnišnici na Rebru končana. Uprava bolnišniške fonda je zdaj razpisala mizarska in ključničarska dela.

Natečaj za priložnostno znamko ustaške mladine. Poveljstvo ustaške mladine je razpisalo natečaj za osmestne priložnostne znamke v korist ustaške mladine. Znamke bodo izdane v treh vrednotah, in sicer po 2 in 1 kuno, po 3.50 in 1.50 kune ter po 12.50 in 5.50 kune.

Gospodarstvo

Najvišje cene za marmelado

Na prošnjo trdnici Malina, Potnik in drug, Vitamin in Tvornice sadnih sokov v Ljubljani z dne 21. septembra t. l. za odobritev višje cene za marmelado in po ugotovitvi, da je prošnja utemeljena, je Pokrajinska uprava v Ljubljani na podlagi določb čl. 1. naredbu z dne 9. maja 1941, št. 17, v zvezi s čl. 2. uredbu o cenah in na podlagi določb čl. 2. uredbu o kontroli cen odobrila naslednje najvišje prodajne cene.

Za marmelado I. vrste, ki mora vsebovati 60% dodane sladkorja, znaša najvišja cena 2345 lir za 100 kg. Cena se razume za blago v posodah po 5 kg brez javnih dajatev. V prodaji na drobno znaša najvišja cena 30 lir za 1 kg, franko prodajalna.

Cene je v smislu določb čl. 4 naredbu z dne 9. maja 1941 objaviti v prodajnem prostoru. Prekrščenje teh najvišjih cen se kaznuje po uredbi o cenah v zvezi z naredbu z dne 26. januarja 1942, št. 8.

Drugo povišanje nemškega krušnega obroka

Sedaj, ko so pregledani rezultati letošnje nemške letine krušnega žita, je mogoče letošnje letino označiti kot izvrstno. Ta dobra letina je posledica ugodnega vremena, ki je koristilo razvoju posevkov, pripisati pa je tudi izredni pridelnosti nemških kmetov, ki so navzlic težkočam v polnem obsegu izvršili jesenska in pomladanska dela. Dobra letina krušnega žita je omogočila, da se od 20. septembra t. l. naprej poviša obrok kruha, in to navzlic večji potrebi za vojsko in navzlic naraslemu številu inozemskih civilnih delavcev.

Vsi oskrbovalni upravičenci, skupaj z inozemskimi civilnimi delavci, prejmejo v novem 54. dodelitvenem razdobju (t. j. v štirih tednih od 20. septembra naprej) za 400 g več pšeničnega kruha ali pšeničnega peciva, ali pa kot nadomestek 300 g pšenične moke. Preko tega bodo otroci od 6 do 10 let dodatnih 500 gramov rženega kruha ter delavci za težka in nočna dela dodatnih 400 g rženega kruha za štiri tedne. Vrh tega je dobra pšenična letina omogočila zboljšanje kakovosti kruha. Tako bo krušna moka vsebovala v bodoče več pšenične moke in bo kruh po svoji kakovosti prilagojen predvojnemu običaju. Končno je povišan obrok tudi za one, ki se sami oskrbujejo in imajo milnisko izkaznico ali krušno karto za samoskrbovanje. Tem se obrok poviša za 300 g rži ali 400 g rženega kruha za dodelitveno razdobje.

Uspehi prizadevanja nemškega kmetijstva, ki prihajajo v gornjem povišanju obrokov do izraza, so posebno vidni, če se upošteva, da je obrok kruha po tem drugim letošnjem povišanju ob začetku petega vojnega leta večji, kakor je bil v prvem vojnem letu, in sicer pri normalnem potrošniku za 100 g, pri otrokih od 6 do 10 let za 200 g in pri delavcih za težka in nočna dela za 500 g, računajoč celotno dodelitveno razdobje. Poviški veljajo od 54. dodelitvenega razdobja naprej. Zaradi tehničnih razlogov pa bodo upoštevani šele v krušni karti za 55. dodelitveno razdobje. Zato bodo dodatki v krušni karti za 55. dodelitveno razdobje upoštevani dvojno. Zato pa bo mogoče že v zadnjem tednu 54. dodelitvenega razdobja uporabljati določeno število odrezkov za 55. dodelitveno razdobje. Da je bilo ob pričetu petega vojnega leta mogoče povišati obrok kruha, je nov dokaz za sposobnost nemškega vojnega prehranbenega gospodarstva.

Medtem ko Nemčija izvršuje krušni obrok, se pojavlja na sovjetski fronti akutno pomanjkanje živil. Po poročilih iz Tokija je Moskva izdala boljševiški stranki in uprav-

očmi, in Dona se je obupno mučila, da bi mu opisala, kako ji je pri duši.

»Ali se spominjaš ptičnice minca četa v Hampshire?« je vprašala, »in kako dobro tam streežjo ptičam in kako lahko krkajo po kletki?« A nekada dne sem vzela iz nje konoplenko; z dlanmi mi je kar navpik vzletela proti soncu!

»Čemu to?« je vprašal z rokami na hrbtu.

»Ker mi je takisto pri duši kakor konoplenki, preden je vzletela,« je rekla; na to se je odvrnila in se pri vsej iskrenosti namuznila njegovemu osuplemu obrazu; tako brezupno prepadeno je strmel vanjo v svoji beli nočni srajci; dobričina siromak, saj ga je razumela. Zlezel je v svojo posteljo, se obrnil v z'd in še dejal: »Hudiča peklenjskega, Dona. odkod se ti jemlje: te preklete muhe?«

III.

Nekaj trenutkov je brkljala okrog okenske kljuke; zagovorila se je bila, ker je najbrže več mesecev niso rabili; nato so se okna na stečaj odprla, in čisti zrak in sonce sta planila v sobo. »Phu! Tu diši kakor v grobu,« je rekla, in ker se je v šipo pravkar upiral sončni žarek, je gledala v nji zrcalno silo sluge, ki jo je opazoval; prisegla bi bila, da se smeje, a ko se je obrnila, je bil molčečen in slovesen, kakor že ves čas od trenutka njenega prihoda; šibak, suhljati možiček z usti kakor dojenčje in s čudno belim obrazom.

»Ne morem se vas spomniti,« je rekla, »kaj ne, da vas ni bilo tu, ko sem takrat prišla semkaj?«

»Ne, milostiva gospa,«

»Star mož je bil — kako mu je ime,

sem pozabila — trgalo ga je po vseh udih in hoditi skoraj ni mogel več, kje pa je zdaj?«

»V grobu, milostiva gospa,« je rekla. »A tako. Ugriznila se je v ustnico in se spet obrnila proti oknu. Ali se ji je smejal, nepripravljen, ali se ni smejal?«

»In potem ste prišli vi na njegovo mesto?« je vprašala čez ramo, s pogledom uprtim v drevesa.

»Da, milostiva gospa,«

»In kako vam je ime?«

»William, milostiva gospa,«

Pozabila je bila, da imajo ljudje v Cornwallu tako svojevrstne, skoraj nerazumljivi jezik in da tako čudno izgovarjajo; vsaj domnevala je, da je korščenska. Ko se je spet obrnila proti njemu, da si ga še enkrat ogleda, je kazal isti lahni nasmeh, ki ga je bila opazila že na njegovi zrcalni sliki in oknu.

»Bojim se, da smo napravili tu precej zmešnjave,« je dejala, »s svojimi nenadnim prihodom, in ker je bilo treba odpreti hišo. Poslojpe je bilo kar predol